ՀԱՅԱՍՏԱՆ. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐ

ՀՈՒՆՎԱՐ – ՀՈՒՆԻՍ 2025

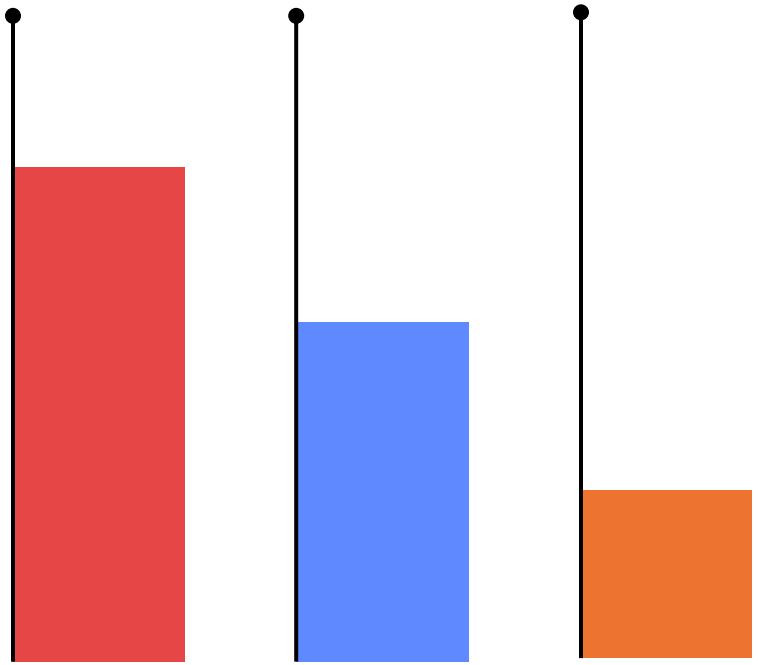

Հիմնական տնտեսական ցուցանիշներ

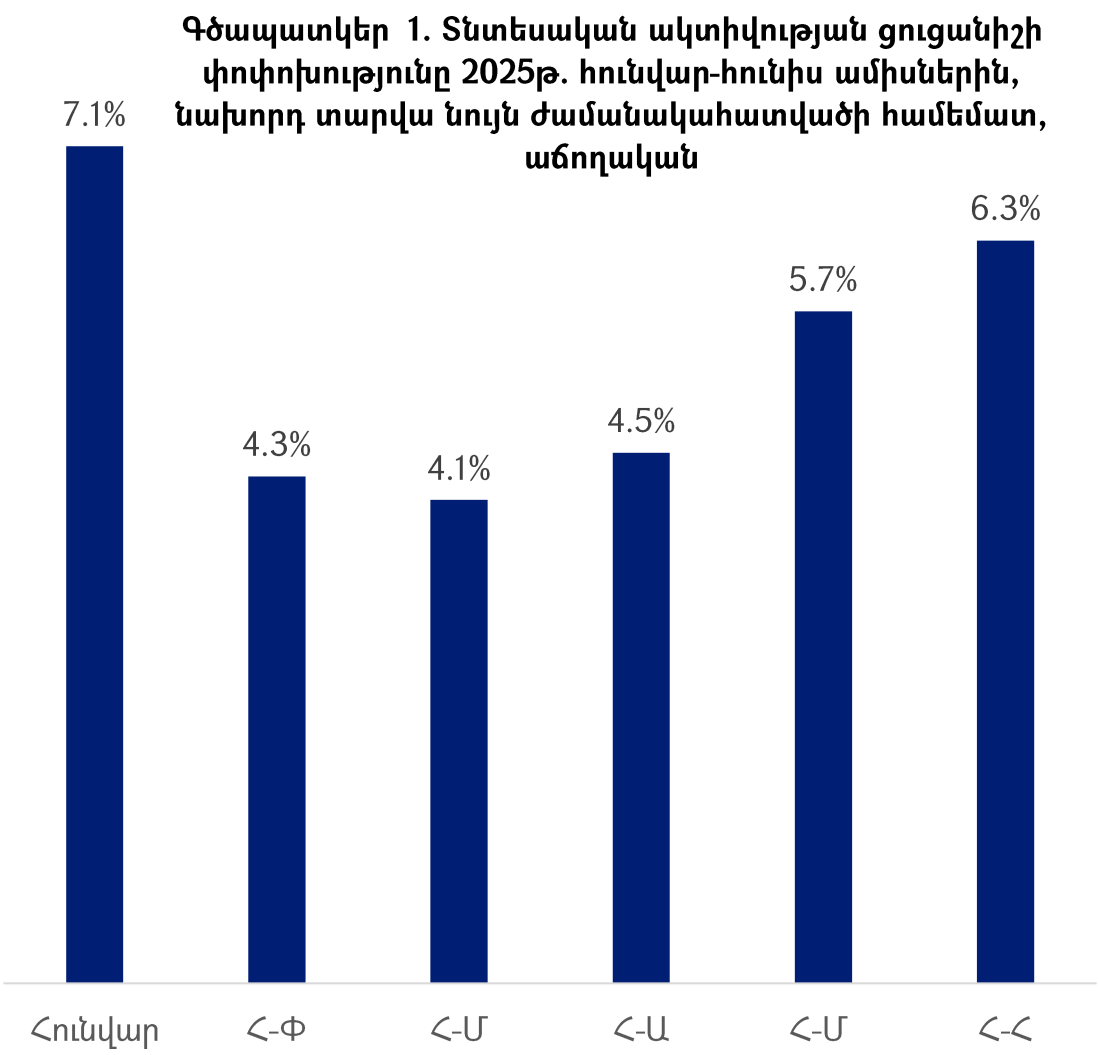

Տնտեսական ակտիվության աճը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել է 6.3%՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ:

Արդյունաբերություն. Արդյունաբերական արտադրությունը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է -12.1%-ով: Մշակող արդյունաբերությունը բացասաբար է ազդել արդյունաբերության աճի վրա (նվազել է -19.1%-ով): Հանքարդյունաբերությունն աճել է 0.6%-ով:

Առևտուր. Ներքին առևտրաշրջանառության աճը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել է 3.9%՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, իսկ ավտոմեքենաների առևտրի ծավալն աճել է 8.5%-ով:

Գյուղատնտեսություն. Գյուղատնտեսության, անտառային տնտեսության և ձկնորսության ծավալի աճը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել է 7.3%, գյուղատնտեսության ծավալի աճը՝ 7.3%: Գյուղատնտեսության աճի վրա դրական ազդեցություն են ունեցել հետևյալ ոլորտները՝ բուսաբուծություն (աճ՝ 13.4%), անասնաբուծություն (աճ՝ 3.0%), անտառային տնտեսություն (աճ՝ 89.1%), ձկնորսություն (աճ՝ 5.1%):

Շինարարություն. Շինարարության ծավալի աճը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել է 18.5%՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ: Շինարարության ծավալների աճին նպաստող հիմնական ֆինանսական աղբյուրներն են կազմակերպությունների միջոցները (աճը՝ 22.3%), բնակչության միջոցները (աճը՝ 18.6%) և պետական բյուջեի միջոցները (աճը՝ 13.8%):

Ծառայություններ: Ծառայությունների ծավալի աճը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել է 9.8%՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ: Աճ է գրանցվել բոլոր ոլորտներում, բացառությամբ տրանսպորտի ոլորտի (նվազումը՝ -11.9%):

Զբոսաշրջություն

Գծապատկեր 2. Միջազգային զբոսաշրջիկների ժամանումներ (հազար)

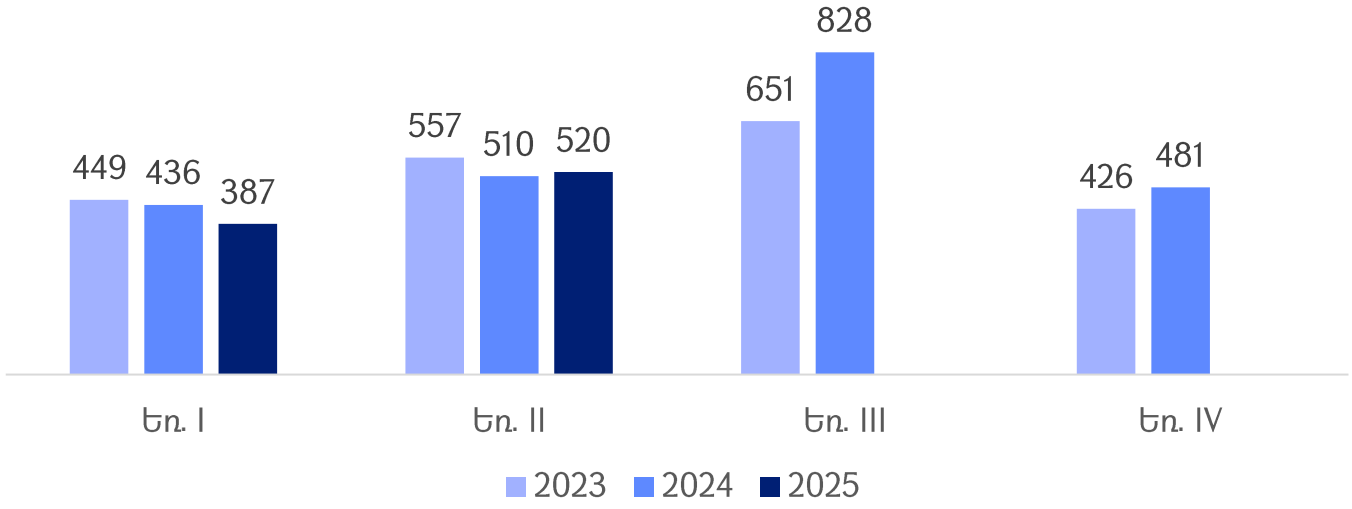

Գծապատկեր 3. Ռուսաստանից զբոսաշրջիկների քանակ

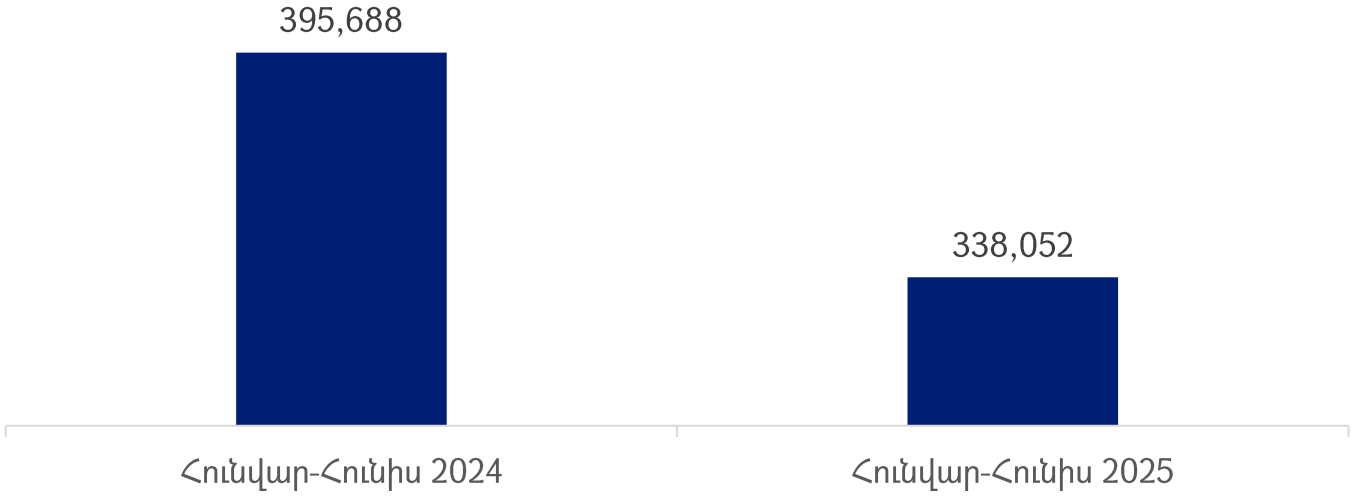

Զբոսաշրջության դինամիկա (2024-2025 թվականների հունվար-հունիս).

- 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին զբոսաշրջիկների թիվը կազմել է 907,135, ինչը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է -4.1%-ով:
- 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին Ռուսաստանից ժամանած զբոսաշրջիկները կազմել են բոլոր ժամանողների ընդհանուր թվի 37.3%-ը:
- 2024 թվականի նույն ժամանակահատվածում Ռուսաստանից ժամանած զբոսաշրջիկները կազմել են բոլոր ժամանողների ընդհանուր թվի 41.8%-ը:
- Ժամանումների ընդհանուր թվի նվազումը հիմնականում պայմանավորված է Ռուսաստանից ժամանած այցելուների թվի նվազմամբ, ովքեր առավելագույն կշիռն ունեն զբոսաշրջիկների ընդհանուր թվաքանակի մեջ:

Զբոսաշրջություն

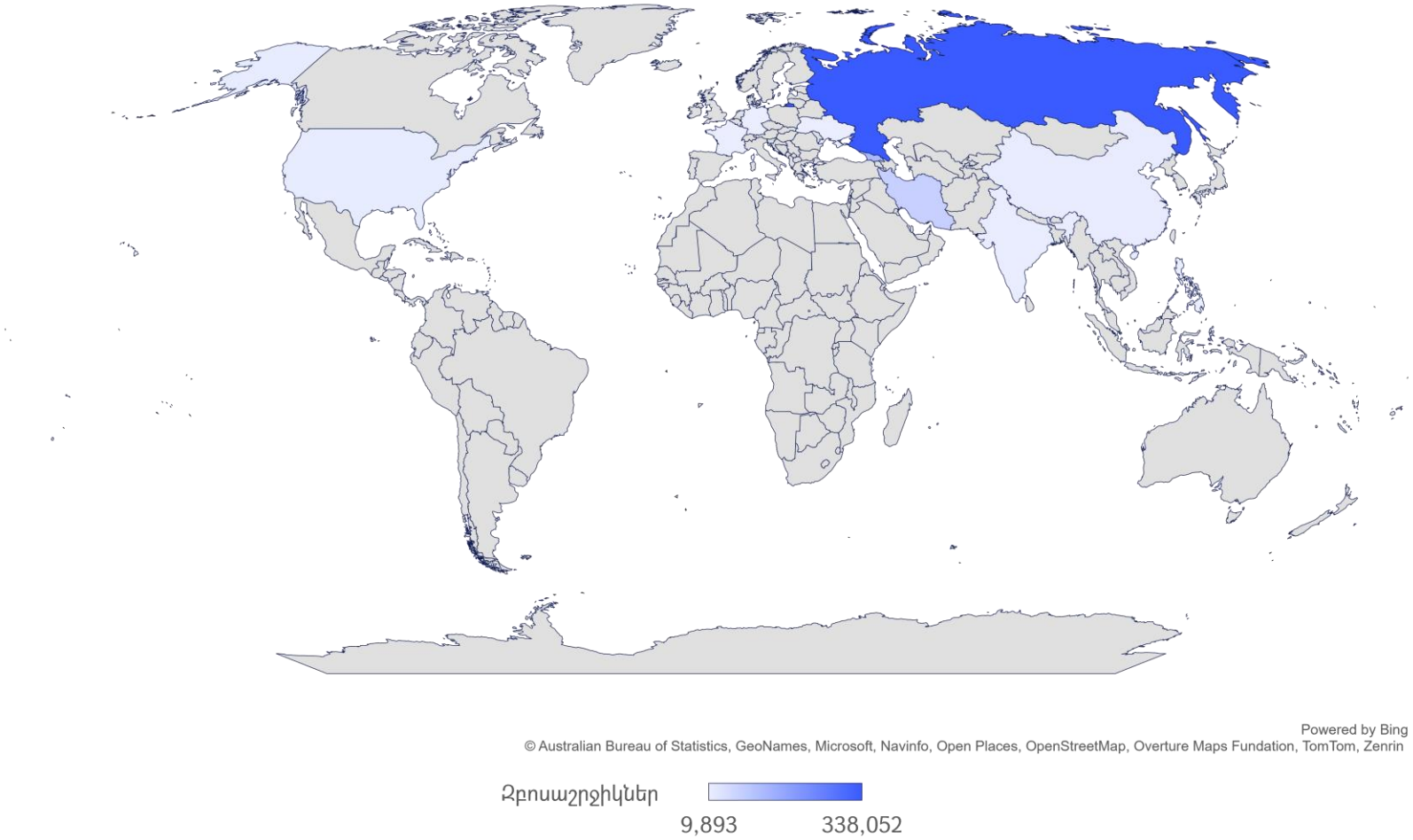

Ծագման երկիր

2025 թվականի հունվար-հունիս

Երկիր	Զբոսաշրջիկների քանակ	Աճ/նվազում
ՌԴ	338,052	-14.6%
Վրաստան	128,240	1.0%
Իրան	78,045	12.7%
ԱՄՆ	16,964	-0.5%
Չինաստան	15,582	35.8%
Հնդկաստան	14,444	-42.1%
Ֆրանսիա	12,607	14.3%
Գերմանիա	12,361	11.5%
ՈՒկրաինա	11,484	-9.3%
Ֆիլիպիններ	9,893	-25.0%

Արտաքին առևտուր - արտահանում

Գծապատկեր 4. Ապրանքների արտահանում, մլն ԱՄՆ դոլար

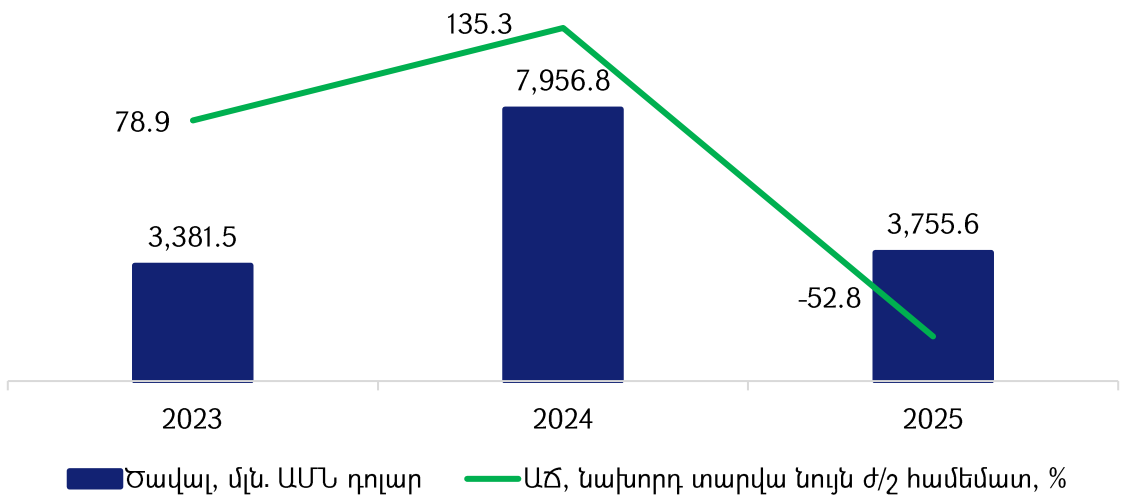

Գծապատկեր 5. 2025 թվականի հունվար-հունիս առավելագույն արտահանման ծավալ ունեցող 10 ապրանք, մլն. ԱՄՆ դոլար

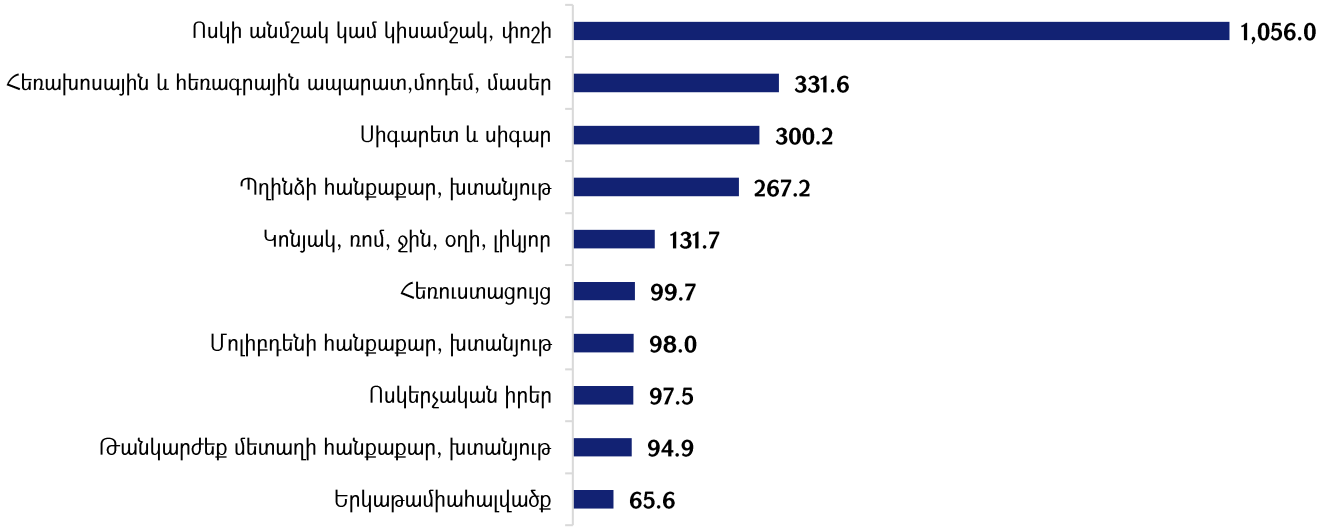

Արտահանումը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել է 3,755.6 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազելով 4,201.2 միլիոն ԱՄՆ դոլարով կամ 2.1 անգամ:

Հայաստանի արտահանման հիմնական ծավալները 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին (աճի ցուցանիշները ներկայացված են նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ)՝

- **Ոսկի, անմշակ կամ կիսամշակ կամ փոշու տեսքով՝ 1,056.0 միլիոն ԱՄՆ դոլար (նվազում 3.9 անգամ)**
- **Հեռախոսային և հեռագրային սարքավորումներ՝ 331.6 միլիոն ԱՄՆ դոլար (նվազում -0.4%)**
- **Սիգարետ և սիգարներ՝ 300.2 միլիոն ԱՄՆ դոլար (աճ՝ 73.5%)**
- **Պղնձի հանքաքար, խտանյութ՝ 267.2 միլիոն ԱՄՆ դոլար (նվազում՝ -0.1%)**
- **Կոնյակ, ռոմ, ջին, լիկյոր՝ 131.7 միլիոն ԱՄՆ դոլար (նվազում՝ -10.1%)**

2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին վերոնշյալ հինգ ապրանքները միասին կազմել են ընդհանուր արտահանման 55.6%-ը, միևնույն ժամանակ միայն «ոսկի անմշակ կամ կիսամշակ, փոշի» ապրանքախումբը կազմել է ընդհանուր արտահանման 28.1%-ը:

Արտաքին առևտուր - արտահանում

Գծապատկեր 6. Արտահանումն ըստ երկրների, տեսակարար կշիռ, %

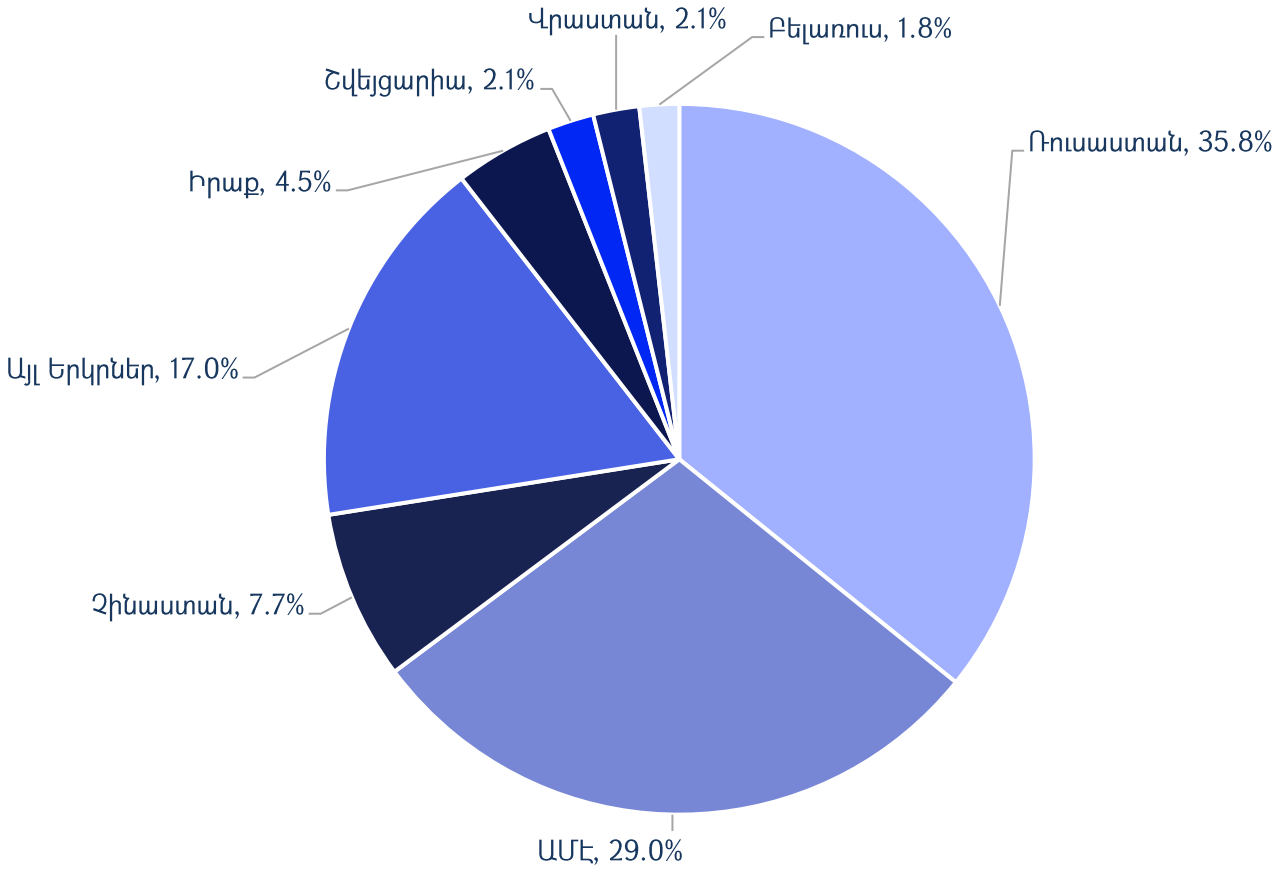

2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին հիմնական առևտրային գործընկեր-արտահանողներն են՝

- Ռուսաստան. արտահանումը կազմել է 1,346.1 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ նվազելով -6.2%-ով:
- Արաբական Միացյալ Էմիրություններ. արտահանումը կազմել է 1,090.8 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ նվազելով 3.4 անգամ:
- Չինաստան. արտահանումը կազմել է 288.3 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ նվազելով 2.5 անգամ:
- Իրաք. արտահանումը կազմել է 177.8 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ աճելով 95.4%-ով:

Վերոնշյալ 4 երկրները միասին կազմում են Հայաստանի արտահանման առևտրային գործընկերների 77.0%-ը:

Արտաքին առևտուր – ներմուծում

Գծապատկեր 7. Ապրանքների ներմուծում, մլն ԱՄՆ դոլար

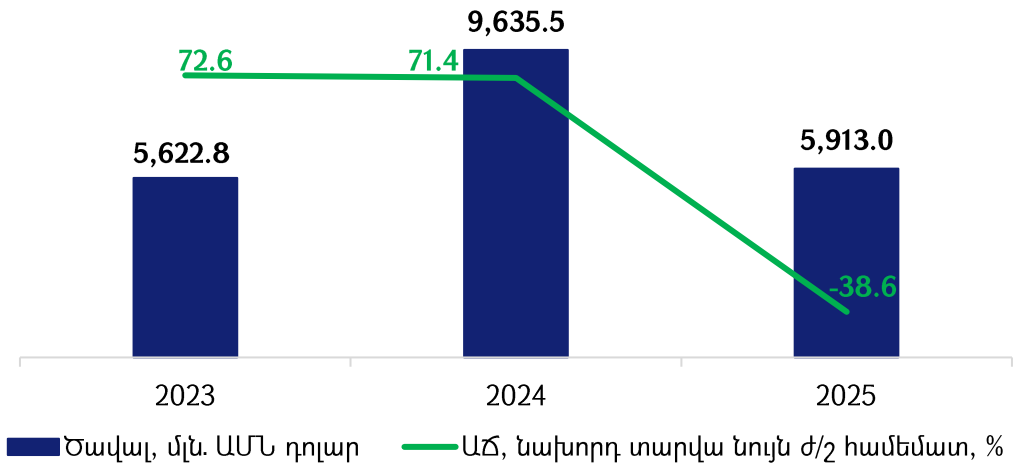

Գծապատկեր 8. 2025 թվականի հունվար-հունիսին առավելագույն ներմուծման ծավալ ունեցող 10 ապրանք, մլն ԱՄՆ դոլար

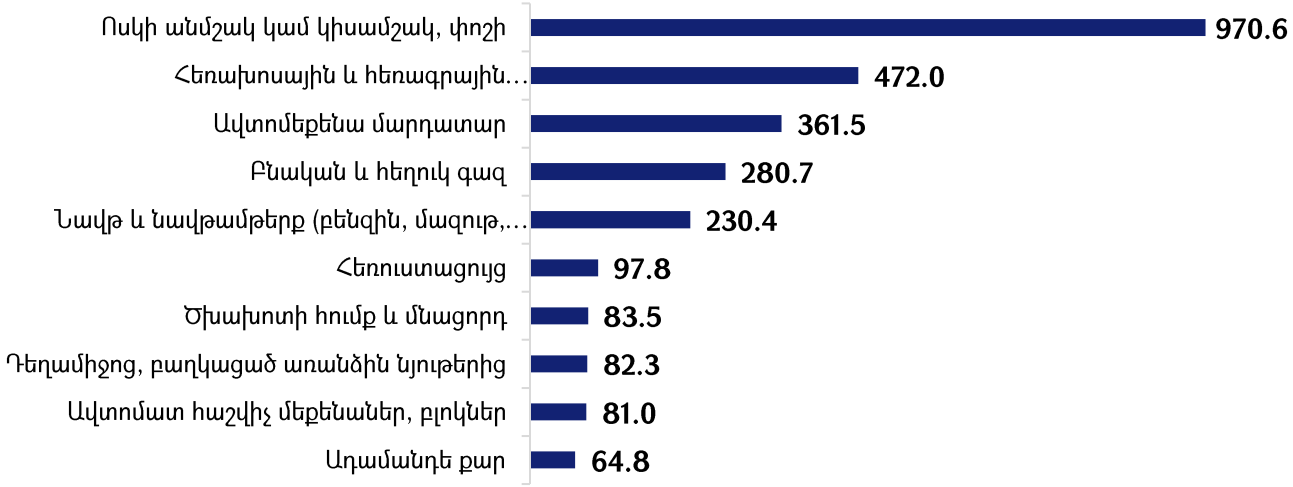

Ներմուծումը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել է 5,913.0 միլիոն ԱՄՆ դոլար, ինչը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 3,722.5 միլիոն ԱՄՆ դոլարով կամ -38.6%-ով:

2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին Հայաստան ներմուծված հիմնական ապրանքները (տվյալները ներկայացված են նույն ժամանակահատվածի համեմատ).

Ոսկի, անմշակ կամ կիսամշակ, կամ փոշու տեսքով՝ 970.6 միլիոն ԱՄՆ դոլար (4.5 անգամ պակաս)

- **Հեռախոսային և հեռագրային ապարատ, մոդեմ՝ 472.0 միլիոն ԱՄՆ դոլար (12.5%-ով ավելի)**
- **Ավտոմեքենա մարդատար՝ 361.5 միլիոն ԱՄՆ դոլար (37.0%-ով ավելի)**
- **Բնական և հեղուկ գազ՝ 280.7 միլիոն ԱՄՆ դոլար (6.2%-ով ավելի)Նավթ և նավթամթերք՝ 230.4 միլիոն ԱՄՆ դոլար (8.8%-ով ավելի)**

2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին վերոնշյալ հինգ ապրանքները միասին կազմել են ընդհանուր ներմուծման 39.2%-ը, միևնույն ժամանակ «Ոսկի անմշակ կամ կիսամշակ, փոշի» ապրանքախումբը կազմել է ընդհանուր ներմուծման 16.4%-ը:

Արտաքին առևտուր – ներմուծում

Գծապատկեր 9. Ներմուծումն ըստ երկրների, տեսակարար կշիռ, %

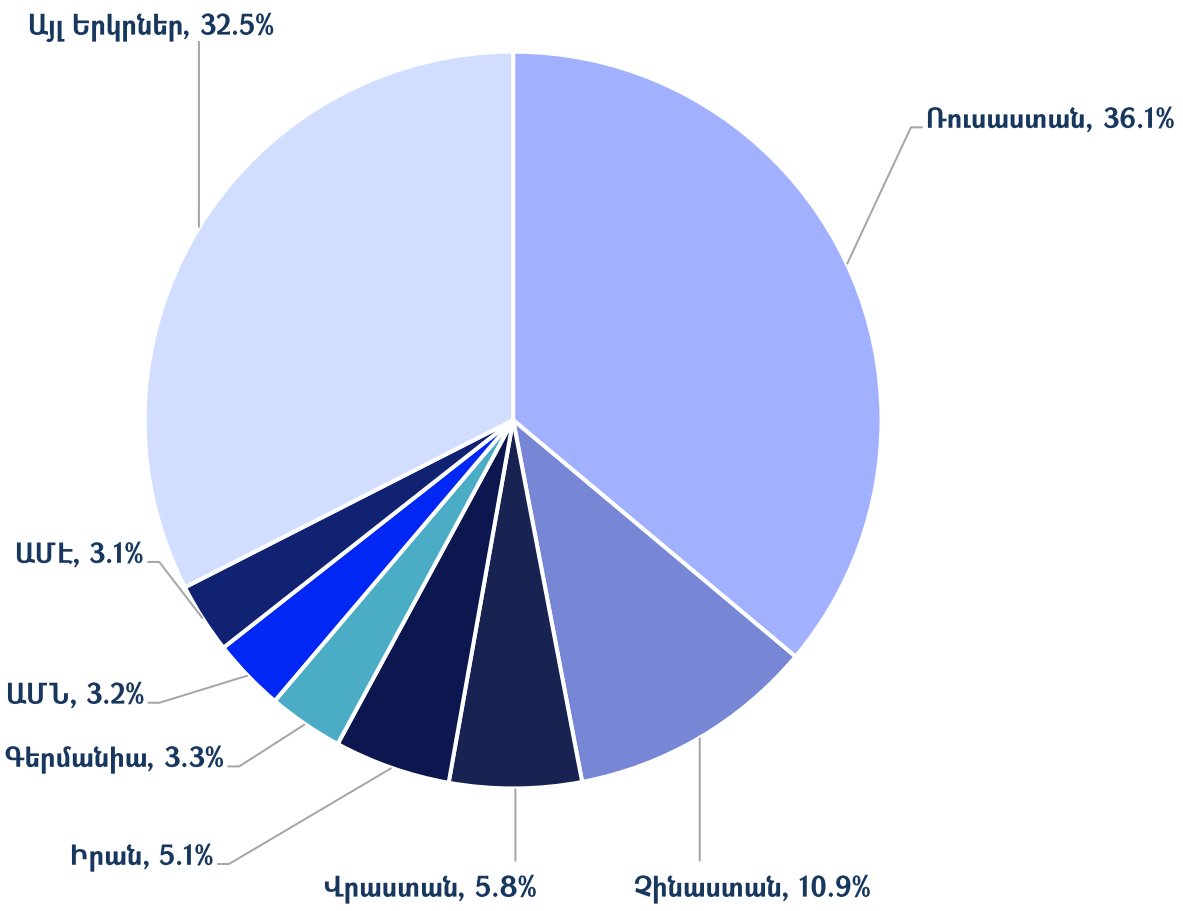

2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին հիմնական առևտրային գործընկեր-ներմուծողներն են՝

- Ռուսաստան՝ 2,137.0 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ նվազելով 2.9 անգամ:
- Չինաստան՝ 646.0 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ աճելով 45.9%-ով:
- Վրաստան՝ 341.2 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ նվազելով 2-3%-ով:
- Իրան՝ 300.6 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ աճելով 10.1%-ով:

Վերոնշյալ 4 երկրները միասին կազմում են Հայաստանի ներմուծման առևտրային գործընկերների 57.9%-ը:

Աշխատանքի շուկա. Ֆորմալ զբաղվածություն

Գծապատկեր 10. Ֆորմալ զբաղվածություն, հազար աշխատող

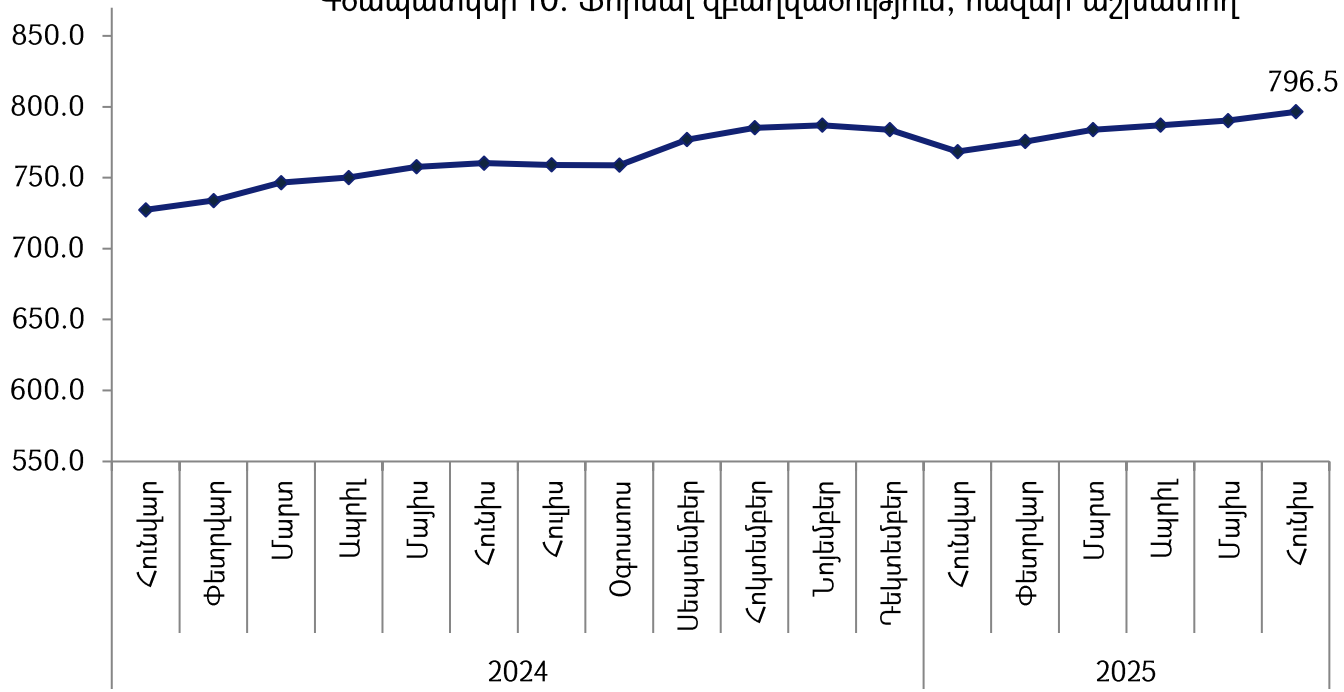

Գծապատկեր 11. Ֆորմալ զբաղվածություն (առաջատար ոլորտներ) հունիս, 2025 տեսակարար կշիռ %

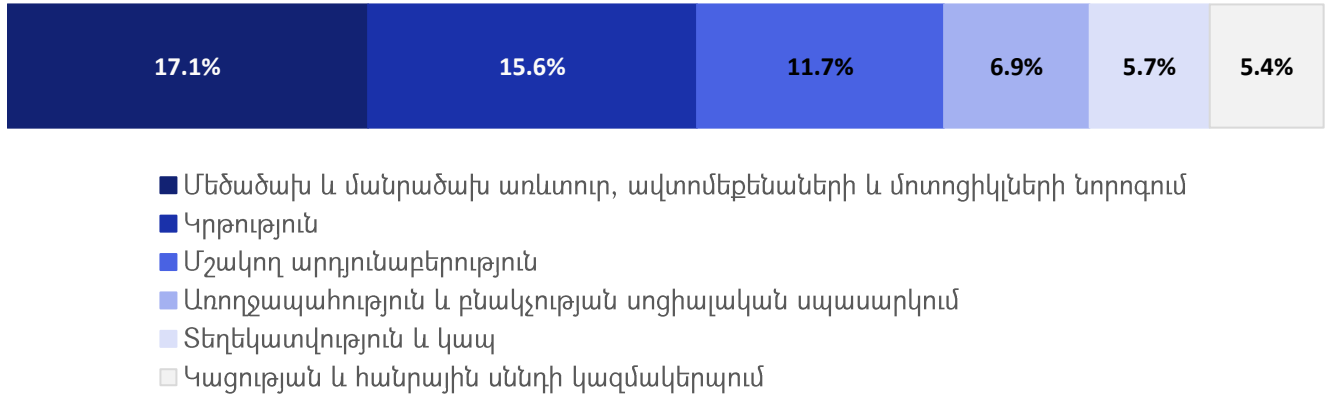

2025 թվականի հունիսի վերջին պաշտոնապես զբաղվածների թիվը հասել է 796.5 հազարի, ինչը 5.2%-ով ավելի է 2024 թվականի հունիսի համեմատ: 2025 թվականի հունիսի վերջին զբաղվածության առաջատար ոլորտներն են՝

- **Մեծածախ և մանրածախ առևտուր**. 136.2 հազար աշխատակից:
- **Կրթություն՝ 124.1 հազար աշխատակից:**
- **Մշակող արդյունաբերություն՝ 92.9 հազար աշխատակից:**
- **Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում՝ 54.8 հազար աշխատակից:**
- **Տեղեկատվություն և կապ՝ 45.6 հազար աշխատակից:**
- **Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում՝ 42.7 հազար աշխատակից:**

2024 թվականի հունիսի համեմատ զբաղվածության աճ է գրանցվել գրեթե բոլոր ոլորտներում, բացառությամբ սպասարկման այլ ծառայությունների ոլորտի՝ -0.6%:

Աշխատանքի շուկա. Աշխատավարձեր

Գծապատկեր 12. Միջին աշխատավարձն ըստ տնտեսության ճյուղերի Հունիս 2025, հազար ՀՀ դրամ

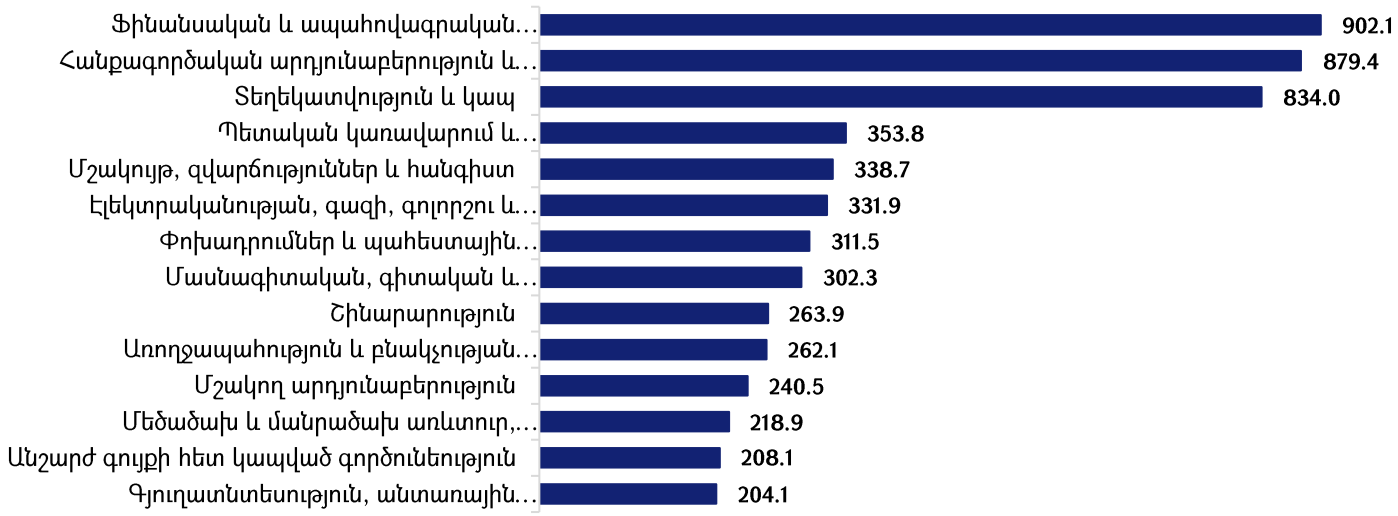

Գծապատկեր 13. Աշխատավարձի փոփոխությունն ըստ ճյուղերի Հունիս 2025թ., %

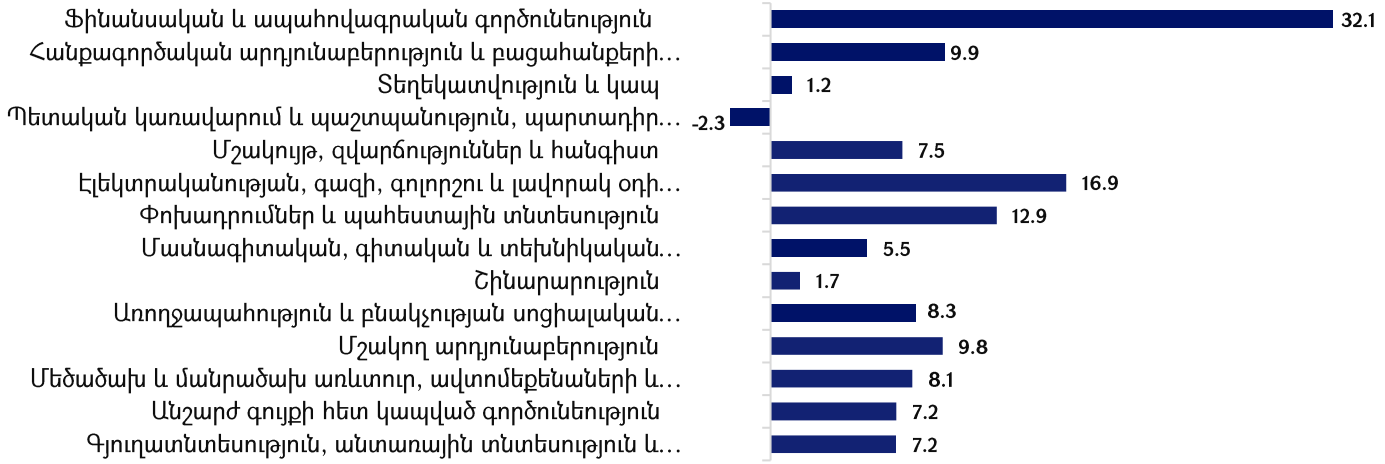

2025 թվականի հունիսին միջին ամսական աշխատավարձը կազմել է 297,624 դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճելով 8.0%-ով, մասնավորապես, պետական հատվածում 2024 թվականի հունիսին միջին աշխատավարձը կազմել է 226,329 դրամ (+5.0%), մասնավոր հատվածում՝ 324,789 դրամ (+8.5%): 2025 թվականի հունիսին ամենաբարձր վարձատրվող 3 ոլորտները.

- **Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն՝ 902,135 դրամ**
- **Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում՝ 879,377 դրամ**
- **Տեղեկատվություն և կապ՝ 833,967 դրամ**

2024 թվականի հունիսի համեմատ միջին աշխատավարձի աճ է գրանցվել զբաղվածության բոլոր ոլորտներում, բացառությամբ «Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում» բաժնի՝ 0.5%:

Ամենաբարձր աճը գրանցվել է հետևյալ ոլորտներում.

- **Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն՝ +32.1%:**
- **Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում՝ +16.9%:**
- **Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն՝ +12.9%:**

Տրանսֆերտների ներհոսքը և փոխարժեքը

Գծապատկեր 14 Դրամային փոխանցումներ և փոխարժեք

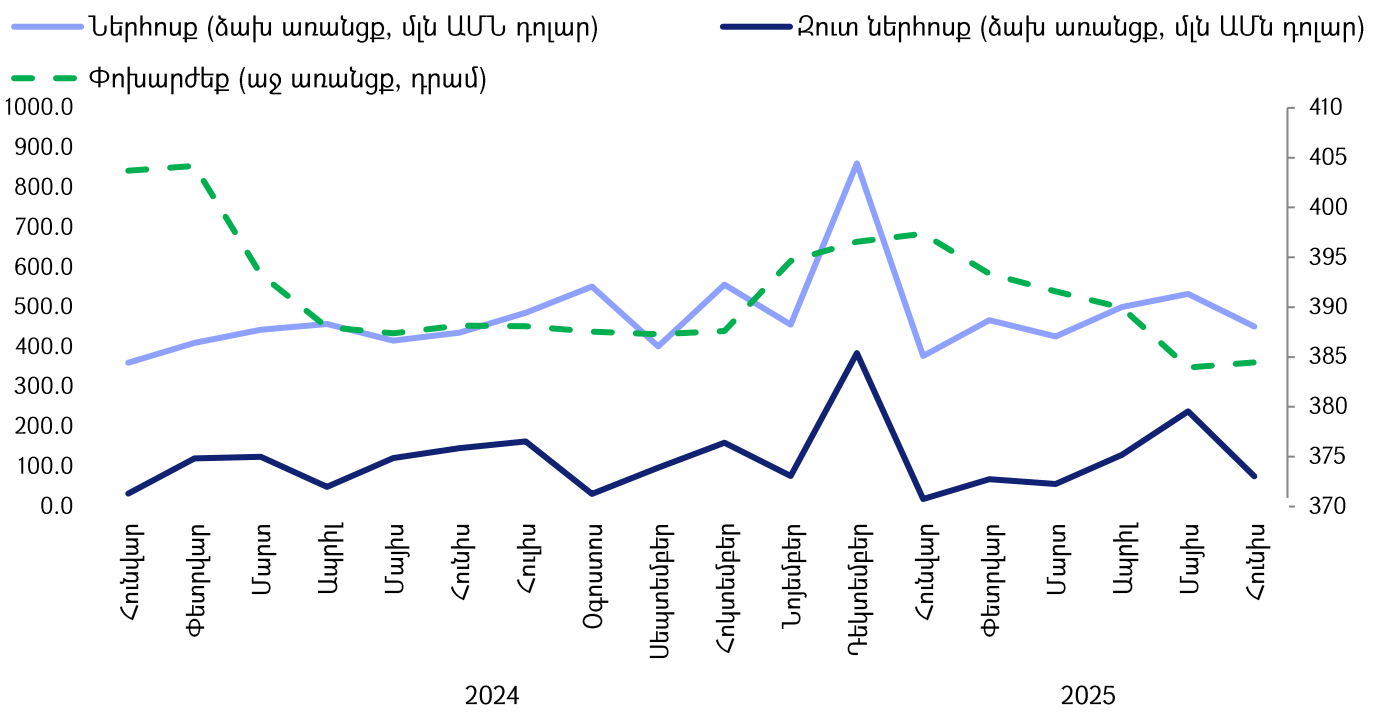

Գծապատկեր 15 Դրամային հոսքերն ըստ երկրների, մլն ԱՄՆ դոլար և տեսակարար կշիռն ընդհանուրի մեջ

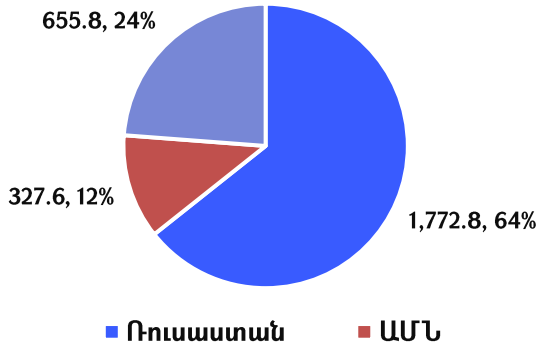

Գծապատկեր 16: ՀՆԱ աճի կանխատեսում, %

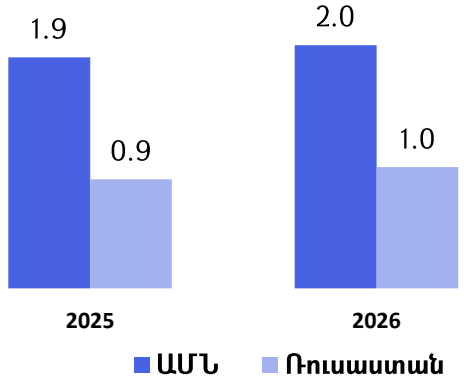

2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին դրամական փոխանցումների ընդհանուր ներհոսքը կազմել է 2,756.2 միլիոն ԱՄՆ դոլար, ինչը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 9.2%-ով:

2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին դրամական փոխանցումների զուտ ներհոսքը կազմել է 587.6 միլիոն ԱՄՆ դոլար, ինչը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է -1.3%-ով:

Ամենամեծ թվով փոխանցումները ստացվել են 2 երկրներից, որոնք կազմել են ընդհանուր ներհոսքի 76.2%-ը.

- **Ռուսաստան՝ 1,772.8 միլիոն ԱՄՆ դոլար (+8.0% տարեկան):**
- **Միացյալ Նահանգներ՝ 327.6 միլիոն ԱՄՆ դոլար (+0.7% տարեկան):**

Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) տնտեսական կանխատեսման համաձայն՝ 2025 թվականին ԱՄՆ-ում և Ռուսաստանում տնտեսական աճը կկազմի համապատասխանաբար 1.9% և 0.9%, իսկ 2026 թվականին՝ համապատասխանաբար 2.0% և 1.0%:

Գնաճը Հայաստանում և աշխարհում

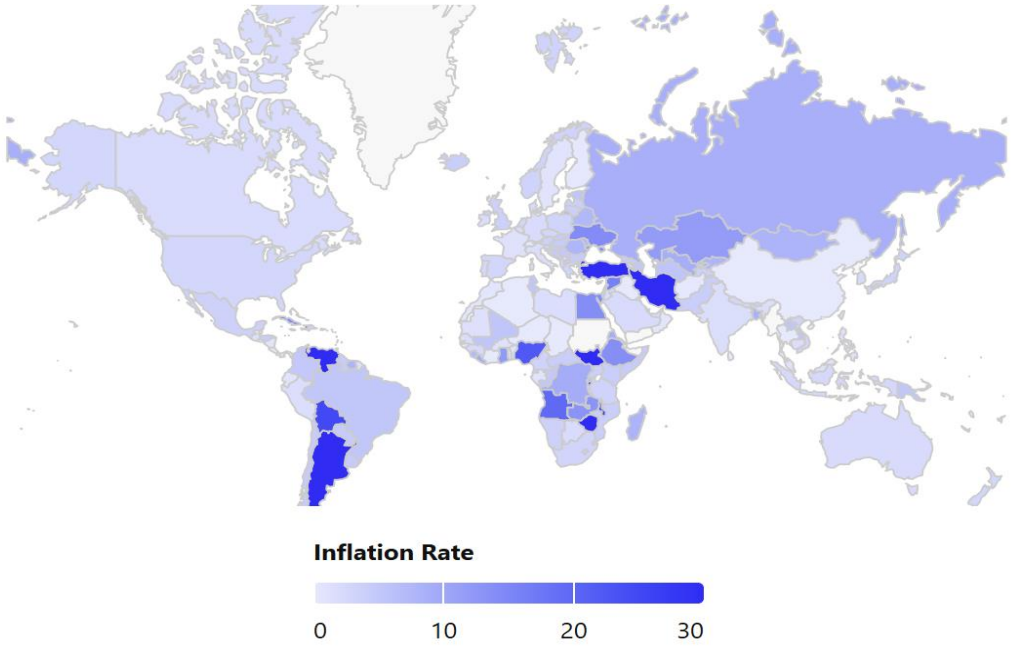

Գծապատկեր 17. Գնաճի մակարդակ 2025թ. հունիսին տարեկան տոկոսային փոփոխություն

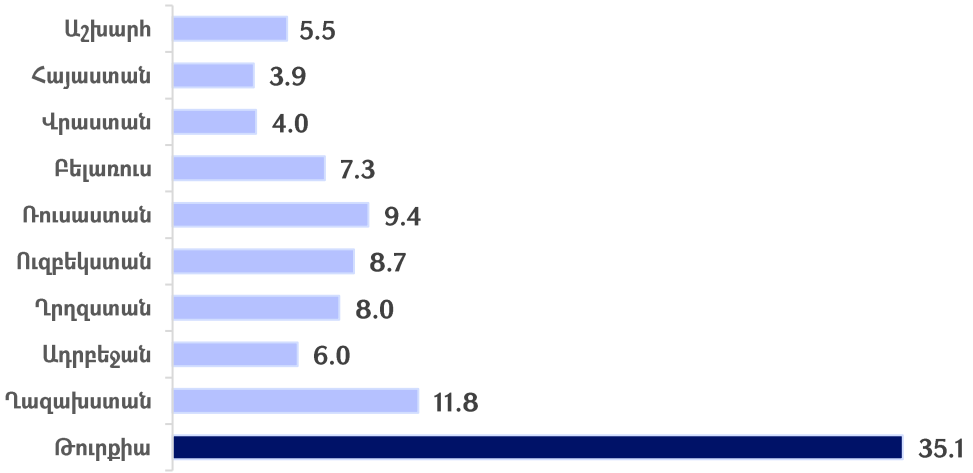

Հայաստանում գնաճը 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին մնացել է ցածր:

Ահա աշխարհում գնաճի վերաբերյալ որոշ տվյալներ 2025 թվականի հունիսի համար.

- **Աշխարհ (143 երկիր)՝ 5.5%**
- **Ասիա (42 երկիր)՝ 4.3%**
- **Եվրոպա (46 երկիր)՝ 4.1%**
- **Հայաստան՝ 3.9%**

Գների ինդեքսի դինամիկա

Գծապատկեր 18. Սպառողական գների ինդեքսի դիմնամիկան Հայաստանում, %

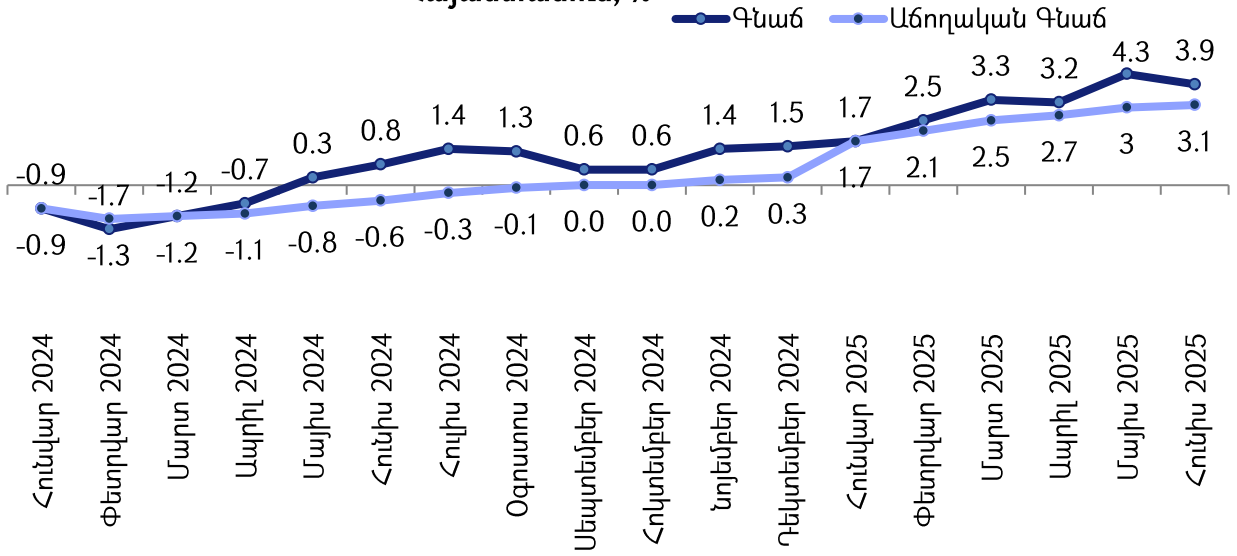

Գծապատկեր 19. Գների ինդեքսի դինամիկան Հայաստանում, %

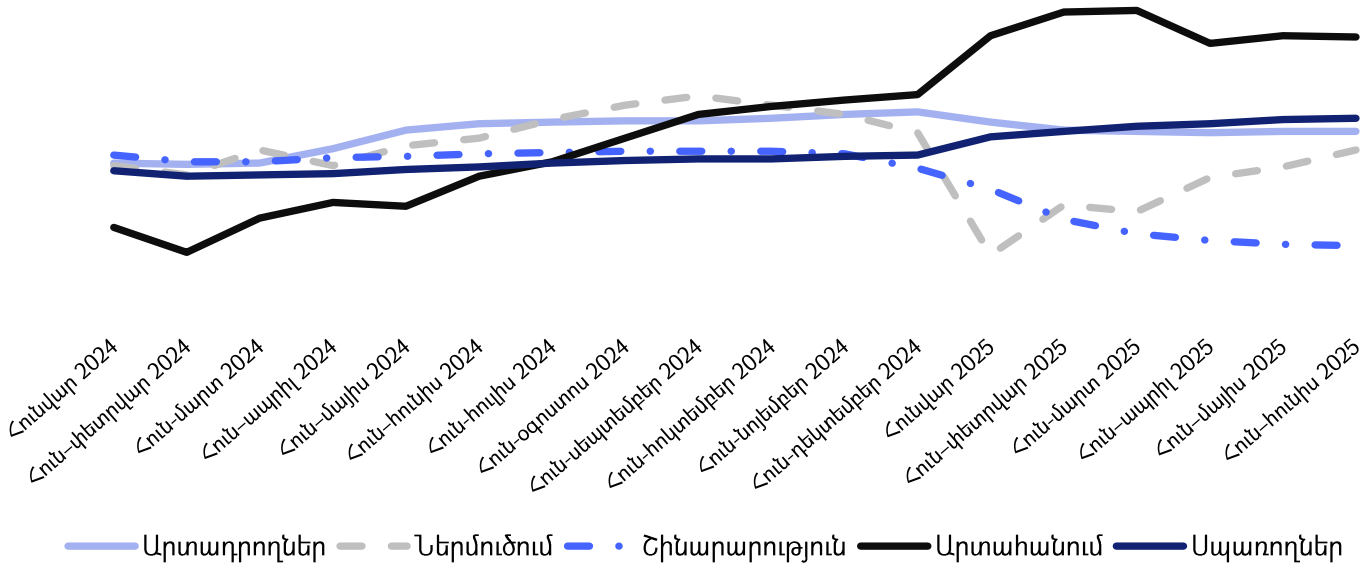

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալներով՝ սպառողական գների ինդեքսը (ՍԳԻ) 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել է 3.1%, մինչդեռ 2025 թվականի հունիսի համար սպառողական գների ինդեքսը կազմել է 3.9%:

Հայաստանում ոլորտային գների ինդեքսների մեծ մասը 2025 թվականի հունվարից մինչև հունիս մնացել է համեմատաբար կայուն, բացառությամբ ներմուծման գների ինդեքսի և շինարարության գների ինդեքսի:

Պետական բյուջե և պետական պարտք

Գծապատկեր 20. Հայաստանի պետական պարտքը, մլն. ԱՄՆ դոլար

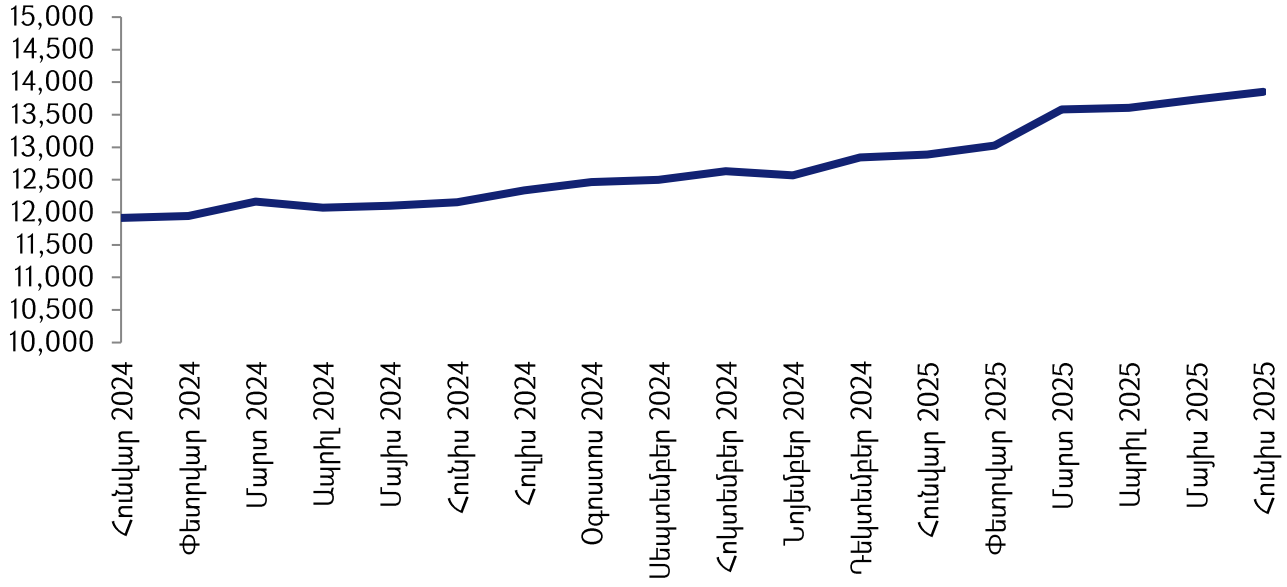

Գծապատկեր 21. Հայաստանի բյուջեի եկամուտները և ծախսերը, մլրդ. ՀՀ դրամ

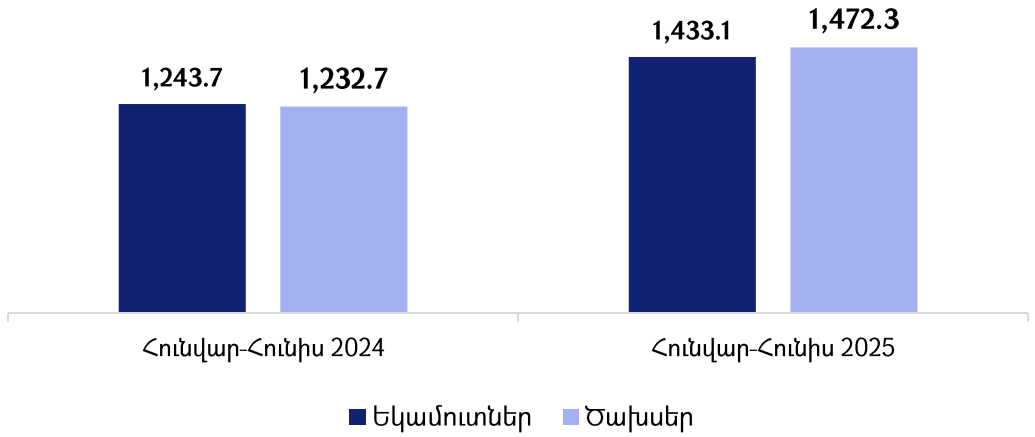

Հայաստանի պետական պարտքը 2025 թվականի հունիսի վերջի դրությամբ հասել է 13,852.1 միլիոն ԱՄՆ դոլարի:

Մասնավորապես՝

Արտաքին պարտք՝ 6,943.3 միլիոն ԱՄՆ դոլար (+11.2%՝ 2024 թվականի հունիսի համեմատ):

Ներքին պարտք՝ 6,908.8 միլիոն ԱՄՆ դոլար (+16.9%՝ 2024 թվականի հունիսի համեմատ):

Արտաքին պարտքը բաղկացած է հետևյալ տարրերից.

- Պետական պարտք՝ ընդհանուր արտաքին պարտքի 92.7%-ը,
- Կենտրոնական բանկի պարտք՝ ընդհանուր արտաքին պարտքի 7.3%-ը:

Հայաստանի բյուջեի եկամուտները 2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին կազմել են 1,433.1 միլիարդ դրամ (+15.2%՝ 2024 թվականի նույն ժամանակահատվածի համեմատ): Այս աճը պայմանավորված է հարկերից և վճարներից ստացված եկամուտներով, որոնք նույն ժամանակահատվածում աճել են մոտ 14.2%-ով՝ հասնելով 1,356.0 միլիարդ դրամի:

2025 թվականի հունվար-հունիս ամիսներին պետական ծախսերը կազմել են 1,472.3 միլիարդ դրամ (+19.4%՝ 2024 թվականի նույն ժամանակահատվածի համեմատ):

Որից՝

- **Ընթացիկ ծախսեր՝ աճել են 9.2%-ով (պետական հատվածի աշխատողների աշխատավարձեր, ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերում, տոկոսների վճարում, դրամաշնորհներ և այլն):**
- **Ոչ ֆինանսական ակտիվներ՝ աճել են 90.6%-ով (գնումներ և այլ գործունեություն):**